

Asia: VN/16199/2020

Lausuntopyyntö Euroopan meri- ja kalatalousrahastolaista

Lausunnonantajan lausunto

1 luku yleiset säännökset

Pohjanmaan liiton mielestä pykälässä 2 ehdotettu käytäntöjen yhtenäistäminen muiden ELY-keskusten myöntämien avustusten suhteen on kannatettava ajatus.

2 luku viranomaiset ja muut toimielimet

Pohjanmaan liitto ei näe mitään syytä tehdä merkittäviä muutoksia Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) hallinnointiin. Kokemukset aiemmilta ohjelmakausilta ovat myönteisiä, viranomaiset ja muut toimielimet ovat hoitaneet tehtävänsä moitteetta. Tästä hyvä esimerkki on se, että komissio on vahvistanut, että ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmä toimii tehokkaasti ja kokonaisvirhetaso on jokaisen vuoden osalta ollut alle 2 prosenttia. Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä sitä, että luonnoksessa tunnistetaan kuitenkin jatkuvan ohjeistuksen ja koulutuksen merkitys. Hyvä on myös täsmentää miten sähköiseen tiedonvaihtojärjestelmään siirtyminen vaikuttaa eri toimijoiden vastuisiin ja velvoitteisiin.

3 luku tuettavat toimenpiteet, tuen myöntämisen edellytykset ja hyväksyttävät kustannukset

3. luku vastaa pitkälle edellisen ohjelmakauden hyvin toimineita käytäntöjä, joten Pohjanmaan liitolla ei ole niihin juuri huomautettavaa. Myönteistä lisäys pykäliin on se, että tuettavat toimenpiteet määritellään tarkemmin toimintaohjelmassa. Eri hanketyyppien eroavaisuudet on hyvä määritellä kattavasti väärinkäsitysten välttämiseksi.

4 luku tuen hakeminen ja myöntäminen

Siirtyminen kokonaan sähköiseen hakemusten ja maksatushakemusten käsittelyyn on Pohjanmaan liiton mielestä ainoa oikea ratkaisu. Koska edellisellä ohjelmakaudella noin puolet hakemuksista tehtiin vielä paperisilla lomakkeilla, on tärkeää, että varsinkin ohjelmakauden alussa satsataan riittävästi ohjaus- ja neuvontapalveluihin. Sähköiseen käsittelyyn siirtymistä helpottaa tietojärjestelmän verkkopalvelun säilyminen samana. Nykyisen ohjelmakauden alussa juuri verkkopalvelun vaihtaminen aiheutti kohtuuttomia viivästyksiä. Pohjanmaan liitto kannattaa pykälässä 17 ehdotettua käytäntöjen yksinkertaistamista paikallisten toimintaryhmien rahoituskiintiöön jätettyjen hakemusten kohdalla. Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että

yhteishankkeiden hallinnointiin liittyviä käytäntöjä (21 §) selkeytetään ja yhdenmukaistetaan muiden ohjelmien kanssa.

5 luku tuen maksaminen

Pohjanmaan liitto pitää luonnollisena ja johdonmukaisena käytäntönä sitä, että myös maksatuksen hakemisen osalta poistetaan mahdollisuus käyttää paperihakemusta.

6 luku tuen maksatuksen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Pykälässä 26 ehdotetaan, että takaisinperinnästä päättäisi ELY-keskus, kun nykyisellä ohjelmakaudella kehittämis- ja hallintokeskus on päättänyt tuen takaisinperinnästä. Pohjanmaan liitto ei ota kantaa siihen, kenen pitäisi takaisinperintää suorittaa, mutta olisi odottanut taustapaperin sisältävän lyhyen kuvauksen siitä, millaisia ongelmia aiheutui nykyisen ohjelmakauden käytännöstä. Pohjanmaan liitto ei siis epäile ELY-keskuksen valmiuksia hoitaa takaisinperintää tehokkaasti.

7 luku toimintaohjelman tietojärjestelmä

Pohjanmaan liitto pitää erittäin myönteisenä päätöksenä sitä, että tulevalla ohjelmakaudella jatketaan Ruokaviraston sähköisen asiointijärjestelmän Hyrrän käyttöä. Nyt Hyrrään liitetään tiiviimmin EMKR:n viranomaistoiminnot, jotka olivat aikaisemmin erillisessä sovelluksessa. Uuden järjestelmän käyttöön ottamiseen olisi liittynyt liian suuria viivästymisen riskejä, kun ohjelman käynnistyminen viivästyy joka tapauksessa johtuen muun muassa monivuotisen rahoituskehityksen laadintaan liittyvistä haasteista. Toimiva sähköinen asiointijärjestelmä parantaa myös tuen hakijan mahdollisuuksia seurata tuen hakemiseen, maksamiseen, tarkastamiseen ja takaisinperintään liittyvää käsittelyä ja ratkaisuja.

kasta.

8 luku erinäiset säännökset

Pykälässä 33 määritellään toimivaltaisesta ELY-keskuksesta. Pääsääntönä se, että toimivaltainen ELY-keskus olisi se, jonka toimialueella tuettava toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Poikkeuksena mainitaan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin kuitenkin määrittää, että yksi ELY-keskus olisi toimivaltainen tietyissä tehtävissä toimialuettaan laajemmalla alueella. Tähän pykälään liittyen Pohjanmaan liitto olisi odottanut jonkinlaista pohdintaa siitä, kuinka hyvin tämä käytäntö toimi nykyisellä ohjelmakaudella, ja millä laajuudella tätä poikkeussääntöä on tarkoitus soveltaa tulevalla ohjelmakaudella. Laajan soveltamisen riskinä on se, että päätöksenteko karkaa kohtuuttoman kauas tuettavan toimenpiteen toteutuspaikasta.

8 luku voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Ei muuta kommentoitavaa kuin väärä järjestysnumero lomakepohjassa:-).

Yleisesti hallituksen esitysluonnoksesta

Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä sitä, että hyvin toiminutta ohjelmaa ei turhaan lähdetä merkittäväällä tavalla muuttamaan. Siirtyminen kokonaan sähköiseen asiointijärjestelmään on

luonnollista ja parantaa mahdollisuuksia hoitaa hallinnointitehtäviä esimerkiksi etätyönä, mikä on viimeaikaisten tapahtumien valossa erittäin tärkeä ominaisuus.

Riusala Kimmo
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto